

*Wijziging van hoofdstuk III
(Departement van Algemene Zaken)
van de rijksbegroting voor het dienstjaar 1968
(Bijdrage aan het Nederlands Dachau Comité
tot oprichting van een monument te Dachau)*

MEMORIE VAN ANTWOORD
(Ingezonden 29 januari 1969)

Nr. 5

In antwoord op de vragen van de vaste Commissie voor Financiën bericht de ondergetekende het volgende.

De bijdrage aan het Nederlands Dachau Comité tot oprichting van een monument te Dachau is bedoeld voor het ontwerp van de Zuidslavische beeldhouwer Glid Nandor, wiens sculptuur door een internationale jury unaniem werd uitverkoren.

In verband met de Nederlandse bijdrage van f 25 000 zullen onbesteed blijven op de begrotingen voor het dienstjaar 1968 van:

- Buitenlandse Zaken f 9000 op artikel 11 Materiële Uitgaven;
- Binnenlandse Zaken f 8000 op artikel 32 Onvoorziene Uitgaven;
- Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk f 8000 op artikel 17 Kosten voortvloeiende uit multilaterale samenwerking.

Daar het monument te Dachau op 8 september 1968 werd onthuld, bij welke plechtigheid van Nederlandse zijde onder meer aanwezig waren Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard, de Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, het bestuur van het Nederlands Dachau Comité en een belangrijk aantal Nederlandse oud-gevangenen, lijkt het – gezien ook de relatief geringe bijdrage van Nederland – niet nodig verdere garanties te verkrijgen.

Het Internationaal Dachau Comité is een rechtspersoon en is in 1958 naar Belgisch recht opgericht. Het comité is als volgt samengesteld:

- erevoorzitter: dr. A. Marsault, wonende in Frankrijk;
- voorzitter: dr. A. Guérisse, wonende in België;
- secretaris-generaal: G. Walraeve, wonende in België;
- penningmeester: H. Michelli, wonende in België.

Het Internationale Comité had van 1958 tot 1962 een wat eenzijdige politieke samenstelling. Hierin is wijziging gekomen door toedoen van vertegenwoordigers van Frankrijk, Luxemburg, Engeland, België en Nederland.

Het Internationaal Dachau Comité is een overkoepelend orgaan van de verschillende nationale comité's, waarvan het Nederlands Dachau Comité er een is.

De verhouding van het Internationale Comité tot de regering van de deelstaat Beieren vloeit voort uit de met haar in juni 1966 gesloten overeenkomst waarin de volgende drie punten werden geregeld:

- a. restauratie van het voormalige kamp;
- b. oprichting van een museum;
- c. oprichting van een gedenkteken.

De juridische status van het voormalige concentratiekamp Dachau zou het beste kunnen worden geregeld in een multilateraal akkoord tussen de Bondsrepubliek Duitsland en de landen waarvan burgers in het kamp Dachau zijn omgekomen.

Uit reeds plaatsgevonden sonderingen is echter gebleken, dat het afsluiten van een dergelijke overeenkomst moeilijk te verwezenlijken is. De bescherming van de „crématoires” is op

het ogenblik gewaarborgd door de Frans-Duitse Conventie van 1954.

De overeenkomst tussen het Groothertogdom Luxemburg en de Verenigde Staten van Noord-Amerika van 20 maart 1951 zou naar de mening van de ondergetekende inderdaad als een goed voorbeeld kunnen dienen voor een internationale conventie ter regeling van de status van het voormalige kamp.

Naar aanleiding van de aanvraag van het Nederlands Dachau Comité om een rijksbijdrage voor de oprichting van een monument te Dachau werd onder meer contact opgenomen met de Belgische regering. Hierbij bleek, dat deze reeds eerder een bijdrage had verleend voor de restauratie van bepaalde delen van het kamp en voor de inrichting van een museum en wel tot een bedrag van Bfrs. 350 000 (pl.m. f 24 500).

De regering van de Bondsrepubliek Duitsland, die in dit verband een uitzonderingspositie inneemt, heeft volgens destijds gedane mededeling van het Nederlands Dachau Comité een gift van DM 450 000 (pl.m. f 405 000) voor de bouw van het monument verleend.

De Regering heeft mede in het licht van deze bijdragen gemeend, dat een bedrag van f 25 000 een passende bijdrage van Nederlandse zijde zou kunnen vormen.

De Minister van Algemene Zaken,

DE JONG.